

ZDRAVNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE
MEDICAL CHAMBER OF SLOVENIA

Dunajska cesta 162, 1000 Ljubljana

✉ gp.zzs@zgs-mcs.si

📞 +386 (0) 1 30 72 100

014-135/2020-1

ZZZS

Številka: 014-135/2020-1

Datum: 24. 12. 2020

ZADEVA: Poziv k odpravi nedopustne prakse v zvezi z izrekanjem prepovedi uporabe receptov za osebno rabo

Spoštovani,

Zdravniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) se je seznanila z nedopustno prakso Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZZS), ki zdravnikom pošilja neutemeljena in nezakonita obvestila o začasni prepovedi dodelitve in uporabe receptov za osebno rabo.

Z navedenimi obvestili skušate brez utemeljenega razloga zlasti pa brez ustreznega in zakonitega postopka poseči v pravico zdravnikov, ki izhaja iz 210. člena Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS, št. 79/94, 73/95, 39/96, 70/96, 47/97, 3/98, 3/98, 51/98 – odl. US, 73/98 – odl. US, 90/98, 6/99 – popr., 109/99 – odl. US, 61/00, 64/00 – popr., 91/00 – popr., 59/02, 18/03, 30/03, 35/03 – popr., 78/03, 84/04, 44/05, 86/06, 90/06 – popr., 64/07, 33/08, 7/09, 88/09, 30/11, 49/12, 106/12, 99/13 – ZSVarPre-C, 25/14 – odl. US, 25/14, 85/14, 10/17 – ZčmIS, 64/18 in 4/20; v nadaljevanju: Pravila OZZ). Poudarjamo, da vaša obvestila nimajo in ne morejo imeti nobenih pravnih učinkov, saj imajo tako bistvene procesne in materialne kršitve in pomanjkljivosti, da ne zadostijo niti minimalnim standardom, ki se zahtevajo za odločbo ali drug pravni akt, ki bi lahko vplival na pravice in obveznosti subjektov v Republiki Sloveniji.

Obvestila očitno niso izdana v zakonitem postopku upoštevajoč določbe procesnih zakonov. Pojasnjujemo vam, da procesni zakoni strankam nudijo procesne kavtele in preprečujejo, da bi posamezni subjekti samovoljno odvzemali oziroma omejevali pravice na podlagi pomanjkljivih pravil, ki so si jih sami napisali, z neformalnimi sporočili, kot je situacija v konkretnem primeru. V primeru odsotnosti drugega procesnega zakona opozarjamo, da Zakonu o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju: ZUP) v 4. členu določa, da morajo po tem zakonu postopati upravni in drugi državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, kadar v upravnih

zadevah, neposredno uporabljajoč predpise, odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov, pravnih oseb in drugih strank. Upravna zadeva je odločanje o pravici, obveznosti ali pravni koristi fizične ali pravne osebe oziroma druge stranke na področju upravnega prava. ZUP pa v 4. členu določa, da se upravni postopek smiselno uporablja tudi v drugih javnopravnih zadevah, ki nimajo značaja upravne zadeve po 2. členu tega zakona, kolikor ta področja niso urejena s posebnim postopkom.

Odločanje o dodelitvi oziroma prepovedi uporabe receptov za osebno rabo je nedvomno odločanje o pravici, kar utemeljuje uporabo določb ZUP. Po mnenju teorije in sodne prakse se uporaba ZUP zahteva, ko gre za pravico oziroma pravno korist, ki jo predvideva materialni javnopravni predpis in se o njej odloča v določenem postopku. V kolikor iz samega predpisa oziroma iz narave razmerja, ki se vzpostavlja, izhaja, da gre v konkretnem primeru za enostransko in oblastveno odločanje o pravici določenega subjekta v posamičnem javnopravnem razmerju, je potrebno uporabiti določbe ZUP.¹ Ko odločate o pravici do uporabe receptov za osebno rabo oziroma izrekate prepoved uporabe le-teh, so nedvomno izpolnjeni vsi navedeni pogoji. 210. člen Pravil OZZ določa, pod katerimi pogoji ima zdravnik pravico do receptov za osebno rabo ter kdaj se mu navedeno pravico lahko odvzame ali omeji. Pravica do receptov za osebno rabo je tako natančno pravno urejena in se odraža v individualnem upravičenju zdravnikov, ki ni in ne more biti prepuščeno prosti presoji ZZS. Ker s prepovedjo uporabe receptov za osebno rabo tako enostransko in oblastveno posegate v pravice, ki jih zdravnikom podeljuje materialnopravni predpis, bi naveden postopek očitno morali izvesti v skladu z določbami ZUP.

Zbornica je seznanjena, da zavračate utemeljene ugovore na obvestila z argumentom, da pravica do receptov za osebno rabo ni pravica, pač pa zgolj privilegij oziroma boniteta. Glede na zgornja pojasnila je vaše stališče očitno nepravilno. Pri tem pa vas zbornica tudi opozarja, da gre za očitno samovoljnost, če pravico, ki jo podeljuje materialnopravni predpis, opredelite kot privilegij z namenom, da bi jo lahko odvzeli oziroma omejili brez izvedbe zakonitega postopka. Pri tem tudi poudarjamo, da zdravniki preko receptov za osebno rabo uresničujejo tudi svoje pravice, ki jim kot zavarovanim osebam pripadajo iz zdravstvenega zavarovanja ter ZZS s svojimi obvestili posega tudi v navedene pravice.

Zbornica vas poziva, da brez odlašanja odpravite oziroma prekličete vse omejitve uporabe receptov z osebno rabo in o tem seznanite vse relevantne subjekte, torej vse prejemnike takih brezpredmetnih in nezakonitih obvestil, ter zbornico. V kolikor zbornica ne bo seznanjena, da so nepravilnosti odpravljene, bo primorana sprožiti ustrezne postopke pri pristojnih organih, ki bodo zagotovili odpravo vaših nezakonitih praks.

Prosimo, da se pri odgovoru na naš dopis sklicujete na številko tega dopisa.

¹ Čebulj (et al.): Komentar Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP); Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, 2020, str. 81-82.

S spoštovanjem,

dr. Zdenka Čebašek-Travnik, dr. med.
Predsednica

Vročiti:

- ZZZS , DI@zzzs.si